

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 25-08-2023

Znak: PNK.I.4130.166.2023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr 422/LXII/2023 Rady Gminy Mniów z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, położonych na terenie gminy Mniów, za usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych, opróżnienia osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych **w części dotyczącej § 1 uchwały.**

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 31 lipca 2023 r. Rada Gminy Mniów podjęła uchwałę Nr 422/LXII/2023 w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, położonych na terenie gminy Mniów, za usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych, opróżnienia osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 3 sierpnia 2023r. Pismem z dnia 10 sierpnia 2023 r. organ nadzoru poinformował o wszczęciu postępowania nadzorczego.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 6 ust. 2, ust. 4 i ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.).

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, że § 1 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 6 ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z uwagi na przekroczenie delegacji ustawowej.

Rada Gminy w § 1 uchwały określiła górne stawki opłat za usługi odbioru odpadów komunalnych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, różnicując stawki opłat w zależności od pojemności worka, kosza lub pojemnika. I tak w ust. 1 w przypadku, gdy odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny: a) za worek lub kosz

o pojemności 120 l – 48złbrutto, b) za worek lub kosz o pojemności 240 l – 96 zł brutto, c) za pojemnik o pojemności 1100 l – 210 zł brutto. W ust. 2 w przypadku, gdy odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny: a) za worek lub kosz o pojemności 120 l – 96 zł brutto, b) za worek lub kosz o pojemności 240 l – 192 zł brutto, c) za pojemnik o pojemności 1100 l – 420 zł brutto.

Stosownie do przepisu art. 6 ust. 2 ustawy: rada gminy określa, w drodze uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi, o których mowa w ust. 1. Zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy: rada gminy określając stawki opłat, o których mowa w ust. 2, stosuje wyższe stawki, jeżeli odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny. Natomiast w myśl art. 6 ust. 4a ustawy: rada gminy, określając stawki opłat, o których mowa w ust. 2, może stosować zróżnicowane stawki w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odpowiednio odległości od miejsca przetwarzania odpadów komunalnych, stacji zlewnej, a także właściwości nieczystości ciekłych. Należy podkreślić, że ustawodawca kształtując zasady określania wysokości górnych stawek w art. 6 ust. 4 ustawy, zobowiązał organy stanowiące gmin do stosowania niższych stawek tych opłat, jeżeli odpady komunalne zbierane są i odbierane w sposób selektywny. Istotny przy tym jest przepis art. 6 ust. 4a ustawy, zgodnie z którym rada gminy, określając stawki opłat, o których mowa w ust. 2, może stosować zróżnicowane stawki w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odpowiednio odległości od miejsca przetwarzania odpadów komunalnych, stacji zlewnej, a także właściwości nieczystości ciekłych.

Dokonując analizy uchwały pod kątem możliwości wprowadzenia różnych stawek opłat, należy stwierdzić, że przyjęte rozwiązanie wprowadzono przy zastosowaniu nieprzewidzianych przepisem art. 6 ust. 4 i 4a ustawy kryteriów różnicowania tych stawek. Z treści przywołanego przepisu wynikają przesłanki, według których rada gminy może dokonać zróżnicowania górnych stawek opłat, nie przewidując w tym względzie szerszej delegacji. Przesłanki te nie obejmują wielkości pojemnika na odpady komunalne. Skoro w niniejszej sprawie dokonano zróżnicowania górnych stawek opłat przy zastosowaniu kryteriów pozaustawowych, oznacza to, że w tym względzie badana uchwała podjęta została z przekroczeniem delegacji ustawowej, co stanowi o istotnym naruszeniu prawa.

Podstawową zasadą działania organów administracji publicznej, w tym również organów jednostek samorządu terytorialnego, jest działanie na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że rada gminy nie może wyjść poza granice delegacji ustawowej, regulując materię, do której nie została upoważniona. Ponadto rada gminy określając i różnicując stawki opłat za określone usługi, nie może stosować kryteriów innych, niż te wskazane przez ustawodawcę. Różnicowanie stawek opłat z uwagi na wielkość pojemników lub worków jest kwalifikowane przez sądy administracyjne jako istotne naruszenie prawa (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 29 listopada 2018 r., sygn. akt VIII SA/Wa 574/18; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 10 maja 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 138/12). Jak słusznie zauważył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w uzasadnieniu do wyroku z dnia 17 czerwca 2021 r., sygn. akt I SA/Ke 117/21, „(...) ustawodawca w art. 6 ust. 4a ustawy wskazał na trzy przesłanki (gęstość zaludnienia na danym obszarze gminy, odległości od miejsca przetwarzania odpadów oraz właściwości nieczystości ciekłych), według których rada gminy może dokonać zróżnicowania górnych stawek opłat, nie przewidując w tym względzie szerszej delegacji. Przesłanki te nie obejmują wielkości pojemnika na odpady komunalne. Skoro w niniejszej sprawie

dokonano zróżnicowania górnych stawek opłat przy zastosowaniu kryteriów pozaustawowych oznacza to, że w tym względzie omawiana uchwała podjęta została z przekroczeniem delegacji ustawowej, co stanowi o kwalifikowanym naruszeniu prawa”.

Organ nadzoru wskazuje, że uchwała określająca górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych, ze względu na generalny i powszechny charakter jej unormowań oraz z uwagi na istnienie wyraźnego upoważnienia ustawowego do jej podjęcia, stanowi akt prawa miejscowego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zatem uchwała rady gminy, będąca aktem prawa miejscowego, jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa na obszarze danej gminy i musi respektować zakres delegacji zawartej w aktach prawnych wyższego rzędu.

Mając na względzie powyższe, należało orzec jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski